

GŁOS POMORZA

PISMO CODZIENNE

WYDAWCA: SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZA „WIEDZA” • ADRES REDAKCJI: GRUDZIĄDZ, UL. MAŁOGROBLWA NR. 3
TELEFONY: ADMINISTRACJA 1215, REDAKCJA 1319, DYREKTOR 1310 • Druk: DRUKARNIA POMORSKIEJ „WIEDZA” NR. 1 W GRUDZIĄDZU

Rok 2

7495

Grudziądz, — piątek, dnia 8-go listopada 1946 r

Nr 255

Pół miliona

Hasło to rozeszło się szerokim echem po kraju, jako konkretne zadanie i jako sprawa honoru i ambicji każdego zorganizowanego pepesowca.

W 10 rocznicę zgonu Ignacego Daszyńskiego, twórcy masowego ruchu socjalistycznego w Polsce — rozpoczęła się akcja mobilizacyjna.

Polska Partia Socjalistyczna, jako wypróbowana, bojowa przewodniczka polskich mas pracujących i jako partia o najbogatszej tradycji walk o Niepodległość, zawsze mogła liczyć na poparcie szerokich mas sympatyków.

Jeżeli pragniemy na przestrzeni dwóch miesięcy prawie podwoić liczbę zorganizowanych socjalistów, to nie znaczy oczywiście, byśmy chcieli każdego sympatyka, każdego Polaka, który jest zwolennikiem PPS „wciągnąć” do organizacji partyjnej. Gdybyśmy tak rozumieli akcję werbunkową — cyfra pół miliona byłaby jedynie drobnym ułamkiem ogólnej ilości zorganizowanych pepesowców w Polsce.

Mówiąc o „półmilionowej Partii”, mamy przed oczyma organizację, złożoną z 500.000 czynnych członków działaczy, zdyscyplinowanych, postępujących zgodnie z ideologią, programem i metodami pracy odrodzonej PPS, ludzi, na których socjalizm polski może liczyć w każdej sytuacji i na każdym odcinku.

Wiemy z doświadczeń historii, że sama tylko liczebność stronnictw politycznych o niczym nie decyduje, jeżeli są one pozbawione świadomości jasno wytyczonych celów, wewnętrznej jedności i sprężystego kierownictwa.

Odrodzona PPS, która tak szybko przewyciężyła okres sporów wewnętrznych z czasów okupacji i, wyciągając wnioski z błędów i doświadczeń, oparła swą jednolitofrontową linię polityczną o najlepsze tradycje rewolucyjnej przeszłości na podstawie rzetelnej marksistowskiej oceny sytuacji — na wszystkie dane do odegrania wielkiej roli, jaką nam wyznaczyła historia.

Partia nasza jest i będzie bardziej niż kiedykolwiek zwiarta, wewnętrznie — i ideowo i organizacyjnie, że kierownictwo PPS ma pełne zaufanie rzesz członkowskich i mas robotniczych.

Ta jedność wewnętrzna, której nie może zagrozić żadna frakcja, czy grupa, oparta jest o niepodległość, rewolucyjną społecznie, jednolitofrontową linię polityczną, linię Barlickiego i Dubois. Wypływa ona ze świadomości olbrzymich zadań i olbrzymiej odpowiedzialności, jaka ciąży na polskim ruchu socjalistycznym.

Jest to zadanie wielkie i porywające, ale nie jest to zadanie — trzeba to szczerze powiedzieć — łatwe. Polska Partia Socjalistyczna pragnie bowiem, by proces rewolucji społecznej odbywał się w atmosferze możliwie jak największego spokoju wewnętrznego, w „majestacie prawa”, by mimo wszystkich trudności, i opory wsteczności, które trzeba przełamać, nie naruszyć podstawowych zasad socjalistycznego humanizmu, wyrażającego się w pozna-

Moskwa w dzień Święta Październikowego

Wielka defilada wojskowa

W związku z przypadającymi w dniu 7 listopada uroczystościami 29 rocznicy Wielkiej Rewolucji Październikowej odbyła się na Placu Czerwonym defilada wojsk moskiewskiego garnizonu. W defiladzie wzięły udział członkowie akademii wojskowych, szkół oficerskich oraz jednostki armii i marynarki, stacjonowane w stolicy. Defiladę odbierał marszałek Związku Radzieckiego, Górowo.

Moskwa (PAP) — W 29 rocznicę rewolucji październikowej stolica Związku Radzieckiego przyjęła charakter odświętny.

Na Pl. Czerwonym, naprzeciw mauzoleum Lenina, wznoszą się ogromne portrety Lenina i Stalina na tle czerwonych chorągwi. Po obu ich

stronach potężne sztandary z godłami 16 republik radzieckich. Nad nimi hasła: „Niech żyje 29 rocznica rewolucji październikowej!”, „Niech żyje partia komunistyczna!”.

Teatr Wielki zdobią portrety Marxa, Lenina i Stalina. Słynna brązowa kwadryga nad kolumnadą teatru, pokryta już szronem wczesnych moskiewskich przymrozków, piękną sylwetką rysuje się na tle 16 sztandarów. Historyczne mauzoleum Lenina jest pięknie udekorowane.

Domy na głównej ulicy Moskwy — ulicy Gorkiego, pokryte są barwnymi plakatami i transparentami, wzywającymi społeczeństwo radzieckie do wytyżonej pracy i głoszącymi, jakie rezultaty w dziedzinie budownictwa gospodarczego i kulturalnego da wykonanie planu 5-letniego. Wszystkie place i długie magistrale są rzęsiście iluminowane.

Na największych placach moskiewskich zbudowano wielkie estrady, na których występują pod gołym niebem śpiewacy i muzycy, chóry i orkiestry. W klubach robotniczych, w teatrach i salach koncertowych już od kilku dni odbywają się zebrania świąteczne, koncerty i specjalne przedstawienia.

Przez cały tydzień przedświąteczny trwały ożywione zakupy. Sklepy spożywcze Moskwy od wczesnego ranka do północy przepełnione były kupującymi.

Trzy dni świętują obywatele radzieccy rocznicę wielkiej rewolucji. Pierwszego dnia odbywają się demonstracje, wieczorem zaś tradycyjne uczy świąteczne.

Życzenia Polski w Dzień Święta Państwowego ZSRR.

Warszawa. (PAP) — W związku ze Świętem Państwowym ZSRR, 29-rocznicą Wielkiej Rewolucji Październikowej, wysłana została następująca depesza:

Do Przewodniczącego Prezydium Rady Najwyższej ZSRR Szewnikowa
Do Przewodniczącego Rady Ministrów ZSRR i Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych ZSRR — Generalissimusa Stalina

W dniu Święta Państwowego Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich, w 29-tą rocznicę Wielkiej Rewolucji Październikowej, przesyłamy Panu, a w osobie Pana wszystkim Narodom Radzieckim, najserdeczniejsze pozdrowienia w imieniu Narodu Polskiego.

Wspaniałe zwycięstwo nad niemieckim faszysmem, które wyzwoliło narody Europy, a w tej liczbie i Naród Polski i przywróciło całej ludzkości wiarę w triumf sprawiedliwości i postępu, zawdzięczać należy w ogromnej mierze niezłomnemu bohaterstwu narodów radzieckich i ich niewyczerpanej mocy.

Naród Polski, który złożył w tej wojnie olbrzymą daninę krwi i cierpienia, nie szczędzi własnych wysiłków w dążeniu do trwałego pokoju i zabezpieczenia swych granic, wiążąc swe nadzieje w pierwszym rzędzie ze sprzymierzonymi braćmi Narodami Radzieckimi. Narody Radzieckie bohaterstwem swej pracy nad odbudową Kraju i wytrzymałością w walce o pokój, dodają otuchy wszystkim narodom, miłującym pokój.

Wspólnie przelana krew w walce z najazdem niemieckim, wspólne wysiłki nad utrzymaniem pokoju i udaremnieniem wszelkiej agresji, stanowią granitową podstawę wieczystej przyjaźni między naszymi narodami.

W dniu Święta Państwowego, Święta Narodów ZSRR, życzymy Wam szczęścia i pomysłności oraz dalszych sukcesów w Waszej twórczej pracy.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej
(—) Bolesław Bierut

Premier Rządu Jedności Narodowej
(—) Edward Osóbka-Morawski

Marszałek Polski
(—) Michał Rola-Zymierski

KCZZ do Radzieckich Związków Zaw.

Warszawa. Komisja Centralna Związków Zawodowych w Polsce przesyła w związku z 29-tą rocznicą Rewolucji Październikowej następującą depeszę do Radzieckich Związków Zawodowych:

„W imieniu 2 milionów zorganizowanych polskich robotników i pracowników KCZZ przesyła na ręce Wszelchzwiązkowej Centralnej Rady Związków Zawodowych, braćmi narodami radzieckimi w dniu 7 listopada wyrazy niezłomnej solidarności i głębokiego holdu dla przywódców Wielkiej Rewolucji Socjalistycznej.

Złączeni we wspólnej walce w czasach wojny i pokoju, celem osiągnięcia dobrobytu i wolności dla mas pracujących wszystkich krajów, wyrażamy podziw dla waszych wysiłków i osiągnięć w walce o pokój i szczęście człowieka.

waniu godności ludzkiej i praw człowieka do osobistego szczęścia.

By wypełnić wielkie zadanie, stojące przed naszym pokoleniem, nie wystarczy już dziś Partii same tylko sympatie mas robotniczych, chłopskich i pracowniczych.

Socjalizmowi polskiemu potrzeba dziś masowej, silnej i zwartej kadry organizatorskiej, potrzeba aktywnych, zdyscyplinowanych bojowników i budowniczych na codzień.

1 stycznia kadra ta będzie liczyć przynajmniej pół miliona czynnych działaczy.

Rafał Praga

Niech żyje Wielka Rewolucja Październikowa!

Niech żyje Generalissimus Stalin!”

Depeszę podpisali w imieniu KCZZ przewodniczący ob. K. Witaszewski oraz Generalny Sekretarz K. Rusinek.

Gandhi zapowiada głodówkę aż do śmierci

London. Agencja Reutersa donosi z Patny, że Gandhi, o którego groźnej w jego wieku chorobie donoszono ostatnio, zapowiedział „głodówkę aż do śmierci”, jeśli nie położy się kresu niepokojom w zaludnionej głównie przez Hindusów prowincji Bihar. Władze usiłują przeciwdziałać zamieszkom. Po Gangesie krąży na wyposażonych w reflektory motorówkach patroli, uzbrojone w karabiny maszynowe.

Trzęsienie ziemi w środkowej Azji

Moskwa. 3-go listopada br. w szeregu miejscowości uzbeckiej i kirgiskiej republik radzieckich dało się odczuć trzęsienie ziemi. Znaczna ilość domów została zniszczona. Jest wiele ofiar w ludziach. Rząd ZSRR i rządy uzbeckiej i kirgiskiej republik radzieckich okazały znaczną pomoc osobom, poszkodowanym przez trzęsienie ziemi.

15 zdrajców — 150 lat więzienia

Morawska Ostrawa. Przed sądem ludowym w Morawskiej Ostrawie stanęło szereg osób narodowości czeskiej i niemieckiej, oskarżonych o należenie do organizacji hitlerowskich, jak SA, SS, NSDAP, NSKK i in., o denuncjowanie patriotów czeskich wobec oku-

Wieczór Polski w Sztokholmie

Sztokholm. W ramach cyklu „Żelazną kurtyną” odbył się w Sztokholmie wieczór poświęcony Polsce. Znana publicystka Mari-ka Stjernstedt podzieliła się przed licznymi zebraniem publicznością swoimi wrażeniami z odbytej podróży po Polsce. Stwierdziła ona, że wszelkie opowiadania o „żelaznej kurtynie” są czystym wymysłem i że każdy obserwator zagraniczny może się swobodnie poruszać, a rozmowy z Polakami odbywają się w atmosferze zupełnego nieskrępowania.

Obrazując sytuację gospodarczą, p. Stjernstedt zaznaczyła, że mimo wielkich zmieszczeń przemysł polski podnosi się szybciej od przemysłu innych krajów. (PAP)

Minister Mołotow złożył wieniec na grobie Prezydenta Roosevelta

Nowy Jork. (PAP) — Minister spraw zagranicznych ZSRR Mołotow, w obecności przewodniczącego Zgromadzenia Narodów Zjednoczonych Spaaka złożył wieniec na grobie prezydenta Roosevelta. Około 300 delegatów na Zgromadzenie Narodów Zjednoczonych obecnych było na tej uroczystości.

panta lub o wysługiwanie się najeźdźcy w inny sposób. Sąd wymierzył oskarżonym kary w granicach od 6 miesięcy do 20 lat więzienia. W sumie 15 skazanych otrzymało 150 lat więzienia. (ZAP)

Zwycięstwo republikanów - Wynik wyborów w USA w całym kraju

Nowy Jork (SAP) — W wyborach w Stanach Zjednoczonych republikanie odnieśli decydujące zwycięstwo. Mimo, że obliczenia nie zostały jeszcze zakończone, wszystko wskazuje na to, że będą oni mieli 243 mandaty w nowym Kongresie, a więc o 24 głosy więcej, niż potrzeba do osiągnięcia większości.

Republikanie uzyskali również kontrolę w senacie, gdyż będą dysponować 49 mandatami na 96.

Nowy Jork (SAP) — Według dotychczasowych obliczeń wybranych zostało 19 gubernatorów republikańskich, a 15 demokratycznych.

Waszyngton (SAP) — W stolicy Stanów Zjednoczonych panuje przekonanie, że zwycięstwo republikanów wzmocni linię polityki zagranicznej, prowadzonej przez Byrnesa i Vandenberg, oraz wpłynie wydatnie na ograniczenie do minimum władzy udzielonej rządowi Trumana w zakresie polityki wewnętrznej, jeszcze na okres dwuletni.

Republikanie już głoszą klęskę demokratów w wyborach na prezydenta w 1948 roku. Mógłby im chyba zaszkodzić — mało prawdopodobny w obecnej chwili — kryzys ekonomiczny, który mógłby zmienić sytuację na rzecz powrotu polityki „nowego ładu” Roosevelta.

Kiedy dowiedziano się, że zwycięstwo republikanów partii w Izbie Reprezentantów jest pewne, przywódca republikański, Joe Martin, powiedział ze sztuczną skromnością: „Przyjmujemy odpowiedzialność za to zwycięstwo”. Nie triumfujemy, lecz wyrażamy wdzięczność opatrności za to zwycięstwo”.

Niektórzy obserwatorzy myślą, że republikański Kongres łatwiej uleg-

nie wpływowi wojskowych i będzie wyrazicielem tendencji, utrudniających uregulowanie niektórych problemów, wywołujących tarcia między Stanami Zjednoczonymi, a

Związkiem Radzieckim. Ale tylko w przyszłości będzie mogła wykazać, czy stanowisko republikanów nie było tylko manewrem wyborczym.

Przyczyny porażki demokratów

Nowy Jork. Po 14-tu latach rządów, amerykańska partia demokratyczna została usunięta w cień. Rezultaty wyborów wtorkowych są zapowiedzią zmierzających się wpływów republikanów, a wybory na prezydenta w 1948 roku napewno wykażą, że Ameryka znowu zmieniła kierunek polityczny.

Porażkę demokratów należy przypisywać nie tylko błędowi polityki wewnętrznej rządu, lecz i temu, że długi okres władzy demokratów doszedł do punktu kulminacyjnego i zmarł niejako śmiercią naturalną.

Jeszcze jednym z czynników niepopularności obecnego prezydenta jest zła opatrność ludności w mięso. Brak mięsa dał się odczuć

na 15 dni przed wyborami. Nie mając innego wyjścia, Truman zgodził się na przywrócenie wolnego handlu mięsami, lecz nie udało mu się już zlagodzić niezadowolenia wyborców.

Decydujące zwycięstwo republikanów w Izbie Reprezentantów i uzyskanie wielu nowych mandatów w Senacie, zapowiada nowy okres polityki „stanowczości” w stosunku do mas robotniczych. Trudno jest dziś orzec, jakie będą konsekwencje takiej polityki.

Waszyngton. Kongres zbierze się 3-go stycznia 1947 r.

Z obrad Wielkiej Czwórki

Na porządku obrad: traktat pokojowy dla Włoch

Nowy Jork (PAP) — Na wtorkowym posiedzeniu Rady Ministrów Spraw Zagranicznych w Nowym Jorku wznowiono dyskusję nad projektem traktatu pokojowego dla Włoch. Według nieoficjalnych wiadomości, minister Mołotow wystąpił z wnioskiem o wysłuchanie opinii rządu jugosłowiańskiego w sprawie Triestu. Minister Mołotow domagał się również ustalenia odszkodowania dla Jugosławii w wysokości 2-krotnie wyższej od odszkodowania dla Grecji, motywując wniosek ten faktem, że Jugosławia poniosła o wiele większe straty, aniżeli Grecja. Ministrowie Bevin i Byrnes wypowiedzieli się przeciwko wnioskowi ministra Mołotowa.

W czasie dyskusji minister Bevin bronił wniosku brytyjskiego aby odszkodowania za straty poniesione przez obywateli państw obcych we Włoszech, były pokrywane w 75%, przeciwko czemu wypowiedział się minister Mołotow.

W środę wysłuchany będzie pogład reprezentacji jugosłowiańskiej i włoskiej.

Wobec wyjazdu ministra Mołotowa do Waszyngtonu na uroczystości, związane z rocznicą rewolucji październikowej, zorganizowane przez ambasadę radziecką, w czwartek nie odbędzie się posiedzenie Rady Ministrów Spraw Zagranicznych.

W sprawie polityki okupacyjnej w Niemczech

Brytyjski plan

Londyn (PAP) — Jak komunikuje korespondent dyplomatyczny „Daily Telegraph” generał sir Brian Robertson, zastępca gubernatora wojskowego w brytyjskiej strefie w Niemczech i sir William Strang, doradca polityczny Anglików za-

siadających w Sojuszniczej Komisji Kontrolnej udają się w środę, dnia 6. bm. do Nowego Jorku. Jak podkreśla korespondent przybędą oni do Stanów Zjednoczonych jednocześnie z generałem Lucjusem Clay, amerykańskim zastępcą gubernatora wojskowego w Niemczech. Zdaniem korespondenta rozmowy min-

Bewina i Byrnesa odbyte przy udziale Robertsona i Clay'a oraz ich doradców mają na celu ustalenie polityki w brytyjskiej i amerykańskiej strefie okupacyjnej.

Londyn (ZAP) — Jak podaje „Observer”, minister Bevin przedłoży konferencji ministrów spraw zagranicznych brytyjski plan w sprawie Niemiec, który prawdopodobnie przewiduje:

- 1) redukcję przewidzianych reparacji wojennych do połowy,
- 2) międzynarodową kontrolę przemysłu Zagłębia Ruhry,
- 3) utworzenie tymczasowego rządu centralnego,
- 4) zjednoczenie polityczne Niemiec,
- 5) podwyższenie racji żywnościowych do 2000 kalorii dziennie,
- 6) udziału Anglii, Francji, Rosji, USA, Belgii, Holandii i Luksemburga w kontroli przemysłu Zagłębia Ruhry.

Inwestycje amerykańskie w Niemczech

Frankfurt n/Meinem (ZAP) — Według oświadczenia generała Clay'a, Stany Zjednoczone Ameryki Północnej mają, przed upływem roku bieżącego, udzielić swojej strefie okupacyjnej w Niemczech pierwszego kredytu w wysokości 150 milionów dolarów.

W samym tylko bawarskim przemysle fajansowym inwestycje na sumę jednego miliona dolarów pozwolą na wyprodukowanie towarów

wartości 9 milionów dolarów. Pierwszymi dostawami będzie można dysponować za 6 miesięcy.

Zdaniem generała Clay'a wywóz ze strefy amerykańskiej będzie mógł za kilka lat osiągnąć wartość 100 milionów dolarów rocznie. Sumy uzyskane z tego eksportu nie będą służyły do odbudowy przemysłu niemieckiego, lecz do finansowania importu surowców i artykułów spożywczych.

Maksym Gorki pisarz rewolucji

Maksym Gorki, największy pisarz rosyjski XX wieku, był związany jak najściślej z walką wyzwolenia proletariatu rosyjskiego. Od pierwszych opowiadań aż do dzieł pisanych, pod koniec swego życia dawał obraz przeobrażeń społecznych, obraz walki o te przeobrażenia. Wyszedł z ludu i swą twórczość, swój genialny talent poświęcił bez reszty ludowi.

Utwory jego pisane w okresie przedrewolucyjnym nie tylko z właściwym wielkiemu pisarowi realizmem przedstawiały nędzę i zgniliznę carskiego ustroju, ale były plomennym wezwaniem do nieugiętej walki ze złem, do zniszczenia go od podstaw, do wprowadzenia ustroju niosącego sprawiedliwość społeczną i wyzwolenie człowieka.

Jest dziwna paralela między działalnością publicystyczną Lenina a pracą pisarską Gorkiego. Gdy Lenin pisał książkę pt. „Rozwój kapitalizmu w Rosji”, Gorki poruszał ten sam temat w powieści „Toma Gordiejew” i w dramacie „Mieszczanie”. Porywającym odezwoem Lenina w przededniu rewolucji 1905 r. odpowiadała tak rewolucyjna twórczość Gorkiego: „Pieśń o zwiastunie burzy”. Samą walkę Gorkiego w powieści „Mieszkanie” opisuje Gorki w wspomnianej powieści. „Matka” Gorki był niewątpliwie jednym z najbardziej

wybitnych prekursorów i twórców wielkiej rosyjskiej rewolucji październikowej.

Ale twórczość jego nie miała nic z aktualności publicystycznej. Książki Gorkiego nie zestarzały się i nie zestarzą. Jest w nich oprócz artystycznego piękna coś więcej jeszcze. Jest mianowicie głęboki, niezmiernie głęboki humanizm socjalistyczny. Gorki to jeden z największych humanistów XX wieku. W czasach niesłychanego upodlenia człowieka w czasach faszyzmu i hitleryzmu, w okresie Majdanka, Tremblanki i Oświęcimia, w epoce wreszcie złowieszczej bomby atomowej — słowa Gorkiego brzmią jak nowa socjalistyczna ewangelia.

„Człowiek — to damnie brzmi!” Oto motto, któreby może było postawić na czele wszystkich utworów Gorkiego, Gorki kocha człowieka, Gorki zachwyca się cudem istnienia człowieka na ziemi. W r. 1903 w psychologicznym filozoficznym studium pt. „Człowiek” Gorki pisał: „Wszystko w człowieku — wszystko dla człowieka!” To umiłowanie poniżonego, wyśkiwanego, zameczanego człowieka, walka o podniesienie go do roli świadomego siebie swoich celów jednostki jest motorem twórczości Gorkiego, decyduje o jego pasji ku rewolucyjnym przemianom.

Bo Gorki odrzuca nawoływanie do cierpie-

nia i do niesprzeciwiania się złu, stosowane przez Tołstoja i Dostojewskiego. Pisał on przecież w piśmie „Nowe Życie”: „Tołstoj i Dostojewski — dwaj wielcy geniusze, siła swoich talentów wstrząsnęli całym światem, zwrócili na Rosję uwagę całej Europy, stanęli jako równi w szeregach takich ludzi jak Szekspir, Dante, Cervantes, Rousseau i Goethe. Ale jednakże okazali oni złą przysługę swojemu ciemnemu, nieszczęsnemu krajowi — Cierpi! — powiedział rosyjskiemu społeczeństwu Dostojewski w swej mowie na otwarciu pomnika Puszkina.

— Udoskonalaj się! — rzekł Tołstoj i dodał — nie sprzeciwiaj się złu!

„Jest coś przynajmniej strasznego i budzącego wstyd, jest coś bliższego ironicznemu uśmieškowi w tym nawoływaniu do cierpienia i niesprzeciwiania się złu. Przecież dwaj geniusze światowi mieszkałi w kraju, gdzie gwałt nad ludźmi osiągnął rozmiary, przerażające swym cynizmem”. Gorki mówi natomiast ustami Nila ze sztuki „Mieszczanie”. „W jednym nie widzę nic przyjemnego — w tym, że mną i innymi ludźmi uczyniłem, rządzą świnię, durnie, złodzieje... Ale nie całe życie do nich należy! Przejdą oni i znikną jak znikają czyraki na zdrowym ciele. Nie ma takiego rozkładu jazdy, któryby się nie zmienił! Nasze będzie zwycięstwo!”

I ten optymizm Gorkiego — jego druga cecha charakterystyczna. W „Matce” — rewolucjonistą Wasłow mówi: „Matka” — My powiadamy: społeczeństwo, które rozpa-

notujemy poważny wzrost członków P. P. S. Partia nasza i jej kierownictwo zyskuje sobie coraz większe zrozumienie i zaufanie. Przeszłość P. P. S. i jej obecna działalność dają bowiem gwarancję, że zaufania mas pracujących

PPS nie zawiedzie

Memorandum EAM do ONZ

Nowy Jork. Partie polityczne greckie, które utworzyły koalicję EAM, skierowały na ręce Sekretarza Generalnego ONZ, Trygve Lie, memorandum, które kończy się apelem o interwencję w sprawie natychmiastowego wycofania wojsk brytyjskich z Grecji. (PAP)

Stracenie zbrodniarzy wojennych — organizatorów masakry w Nowym Sadzie

Belgrad. W poniedziałek rano stracono 8-miu zbrodniarzy wojennych, Węgrów, którym udowodniono organizowanie masakry w miejscowości Nowy Sad i z winy których kilka tysięcy osób poniosło śmierć podczas okupacji.

Dziwiaty oskarżony, gen. Ferenc Fekete-halmi Zeldner, uważany za najbardziej winnego ze wszystkich, został publicznie powieszony we wtorek w Zabalj, koło Nowego Sadu. f

Strajk robotników doków w Montfalcone

Rzym. Robotnicy doków w Montfalcone rozpoczęli strajk protestacyjny przeciwko aresztowaniu swych towarzyszy, podejrzanych o udział w napadzie na pociąg, którym wracali do Triestu Włoch, uczestnicy uroczystości żałobnych, jakie odbyły się w Redipuglia na cmentarzu poległych w latach 1915—18 żołnierzy włoskich. Do strajku przyłączyło się również 500 robotników chemicznych zakładów „Solvey’a”. Według komunikatu oficjalnego pociąg, wiozący powracających ze wspomnianej uroczystości Włochów, został ostrzelany z karabinu maszynowego. Eskorta pociągu otworzyła ogień na napastników, z których kilku odniosło rany. (PAP)

Polacy pracują jako drwale w Niemczech

Monachium. W ramach układu handlowego Niemcy dostarczą Anglii 1750 metrów sześciennych drzewa budowlanego, które ma pokryć częściowo koszty okupacji. Przy wyrębie drzewa w górach Harcu oraz okolicach Lüneburga zatrudnionych jest 7000 robotników, przeważnie Polaków i obywateli państw bałtyckich. (ZAP)

Ks. Windsor wyjechał do Ameryki

Londyn. Na pokładzie okrętu „Queen Elisabeth”, który z Anglii wyrusza do Stanów Zjednoczonych, znajduje się wśród 2200 pasażerów ksiądz i księżna Windsor, którzy mają zamiar spędzić zimę w Stanach Zjedn.

Ks. Windsoru mówił poprzedniego wieczora przed wyjazdem, że na wiosnę przyjedzie do Anglii i że definitywnie rezygnuje z działalności politycznej. „Jak już parokrotnie powiedziałem — dodał — o ile kiedykolwiek odczytna moja zwróci się do mnie — jestem oczywiście na jej usługi”. (SAP)

truje człowieka tylko jako narzędzie swego zubożenia się — jest antyhumanitarne, jest nam wrogi, nie możemy pogodzić się z jego moralnością, dwulicową i fałszywą; cynizmem i okrucieństwem tego stosunku do jednostki są nam wstrętne, chcemy walczyć i będziemy walczyć! przeciwko wszelakim formom fizycznego i moralnego ucisku człowieka przez takie społeczeństwo, przeciw wszelkim sposobom wyzysku. My, robotnicy jesteśmy ludźmi, którzy tworzą wszystko — od gigantycznych maszyn do zabawek dla dzieci... Zwycięzimy my, robotnicy! Socjalizm zjednoczy świat w jedną wielką całość

Wybitny pisarz niemiecki, Henryk Maza, jeden z nielicznych, który nie uległ zatruciu jadom hitleryzmu pisał o Gorkim tak:

„Gorki rozszerzył obszar twórczości literackiej, otworzył nowe drogi i perspektywy dla literatury światowej. Stworzył on nowe tematy i nowego czytelnika. Gorki pierwszy wprowadził do literatury światowej w charakterze bohaterów przedstawicieli tej klasy, która dotychczas w literaturze przedstawiana nie była. Gorki uczynił szerokie masy proletariatu przyjacielami literatury, przyjaciółmi książki. I jeśli nie wszyscy pisarze zależą całkowicie od społeczeństwa burżuazyjnego to z pewnością to również geniuszowi Gorkiego”.

Ale największymi wartościami twórczości Gorkiego jest jego nocyalizm humanistyczny i optymistyczna wiara w zwycięstwo słusznej sprawy. I to stanowisko będzie o nieśmiertelności Maksyma Gorkiego. T. Głowacki

Z procesu przeciw zabójcom Scibiorka

Ostra wymiana zdań

między prokuratorem a posłem PSL — Bańczykiem

Warszawa. Trzeci dzień procesu przeciwko mordercom śp. Bolesława Scibiorka rozpoczął się od przesłuchania świadka, wice ministra sprawiedliwości, Tadeusza Reka. Na pytanie sędziego, Reka wyznał m. in. następująco: Należałem do kategorii ludzi, którzy do ostatniego okresu okupacji wchodzili w skład tzw. „Rocha”, czyli ruchu ludowego. Kiedy wróciłem w kwietniu 1945 r. do Warszawy, byłem bojkotowany ze strony niektórych dawnych przyjaciół. Prawdopodobnie dlatego, że doradziłem współpracę ze stronnictwem ludowym, m. in. w rozmowie z prezydentem NKWSL Bańczykiem. Ci którzy stanęli do uczciwej pracy, zostali nazwani zdrajcami. Wśród nieujawnionych panowało przekonanie, że trzeba czekać na dyrektora Londynu.

W tych warunkach przerwałem pracę polityczną i od kwietnia do połowy sierpnia 1945 r. zajmowałem się pracą literacką. Dopiero w sierpniu wróciłem do czynnej pracy politycznej, obejmując redakcję naczelną „Dziennika Ludowego”.

Jeszcze przed tym okresem nastąpił przyjazd Mikołajczyka do Polski. Wówczas przeprowadzono rozmowy między ujawnioną i nieujawnioną częścią ludowców. Z naszej strony w rozmowach brali udział: Bańczyk, Scibiorek i Drzewiecki. Ze strony nieujawnionych: Mikołajczyk, Klernik i dotychczas Wójcicki oraz Witaszewski.

Muszę stwierdzić, że ze strony legalnego Stronnictwa Ludowego była szczerą chęć do zjednoczenia gotowość do pójścia na daleko idące ustępstwa. Stanowisko przeciwnej strony było nie tylko nieprzychylnie, ale wręcz wrogie. Do połączenia nie doszło, jestem przekonany, że z winy Mikołajczyka i ludzi, którzy wtedy z nim występowali.

Wspólnie ze Scibiorkiem, Drzewieckim, Bańczykiem i Bertoldem postawiliśmy sobie za cel oczyścić atmosferę w PSL, przywrócić mu charakter stronnictwa chłopskiego, ludowego. To właśnie było głównym zadaniem Scibiorka.

Zeznanie posła Bańczyka

Następnie staje przed sądem jako świadek poseł Bańczyk, który, w jaskrawym świetle lamp i szumie aparatów filmowych powtarza z wolna za przewodniczącym słowa przyrzeczenia: „Świadom odpowiedzialności za ułożenie prawdy lub złożenie fałszywego zeznania przyrzekam uroczyście, że będę mówił szczerą prawdę niczego nie ukrywając z tego, co mi jest wiadome”.

Poseł Bańczyk znał śp. Scibiorka od bardzo dawna, był jego kolegą szkolnym. Świadek spotykał się ze Scibiorkiem podczas okupacji w Jeżowie. Zamordowany organizował robotę konspiracyjną zaraz po wejściu Niemców, był członkiem B Ch., stworzył i kierował podchorążówką w Jeżowie, był w kontakcie z ZWZ, później przemianowanym na AK. Stykał się także w Warszawie ze Scibiorkiem w pracy konspiracyjnej, a po powstaniu obaj działali w powiecie skierniewickim. Scibiorek po wyzwoleniu przystąpił do pracy, zajmując się głównie odcinkiem młodzieżowym. Po

Rozruchy w Hiszpanii

Paryż (PAP) — Korespondent PAP donosi z granicy hiszpańskiej, że ostatniej nocy wybuchło około 20 bomb w różnych punktach Madrytu, Barcelony i Walencji. Władze hiszpańskie przeprowadziły szereg obław i aresztowań. W związku z powyższym półoficjalna agencja hiszpańskiego rządu republikańskiego ogłosiła komunikat, w którym czytamy: „Dyspozycje, zarządzenia, hasła i rozkazy krajowych demokratycznych sił zbrojnych przeprowadzane są w najwłaściwszym spokoju. Obserwatorzy polityczni zwracają uwagę na rozpowszechnianie przez niektóre agencje wiadomości pochodzące od rządu Franco, jakoby walka ludu hiszpańskiego była prowadzona wyłącznie przez komunistów.

Odprawa dla żołnierzy z Anglii może być przesłana do Polski

Warszawa (SAP) — Jak informuje Ambasada Polska w Londynie, Brytyjska Poczta Kasa Oszczędności ma przekazywać b. żołnierzom polskich sił zbrojnych w Anglii należne im odprawy.

Ponieważ Brytyjska Poczta Kasa Oszczędności może przekazać odprawę jedynie po otrzymaniu pisemnego upoważnienia od żołnierzy z Polski — wszyscy żołnierze, którzy przybyli z Anglii i chcieliby przekazać swoje należności do Polski, powinni zwrócić się pisemnie do Post Office Savings Bank, Polish Savings Section, 10 Beaufort Gardens, London S. W. 3 — z prośbą o przekazanie im należności z tytułu od-

tworzeniu Rządu Jedności Narodowej Scibiorek był gorącym zwolennikiem zjednoczenia ruchu ludowego.

Prok.: Jakże wersje krążyły po zabójstwie posła Scibiorka?

Św.: Mówiono, że morderstwa dokonali przeciwnicy polityczni Scibiorka.

Prok.: Proszę powiedzieć jak to było z oświadczeniem świadka na osł. sesji KRN?

Św.: Zwróciłem się do KRN, by wyonila komisję, która ujawni pewne dane związane z zabójstwem Scibiorka.

Prok.: Dlaczego świadek nie ujawnił nic przez 8 miesięcy organom powołanym do ścigania przestępstwa?

Św.: Dowiedziałem się o pewnych szczegółach dopiero w maju, mowa była, że Bezpieczeństwo zawiniło, sprawa dotyczyła posłów, dlatego uważałem, że komisja parlamentarna będzie najwłaściwszą.

Prok.: Dlaczego świadek wcześniej nie zwrócił się do Prez. KRN, jeżeli tę instancję uważał za powołaną do rozpatrzenia sprawy?

Milczenie.

Prok.: Ja tu biorę pod uwagę, że świadek jest posłem, osoba zaufania publicznego.

Przy widocznie wzrastającym na sali napięciu pos. Bańczyk milczy. Milczenie przedłuża się.

Prok.: Czy organem powołanym do ścigania przestępstwa u. p. prokuraturze wojskowej, nie przydałyby się pewne informacje świadka?

Milczenie.

Prok.: Ja wrócić do ustawy. Art. 242 Kodeksu Postępowania Karnego mówi o obowiązku doniesienia władzom, jeżeli się wie o dokonaniu przestępstwa.

Św.: po dłuższym wahaniu: Trzeba wziąć pod uwagę, że to był morderca polityczny, nie mogłem pójść do przeciwników politycznych ze skargą.

Prok.: Czy prokurator jest pana przeciwnikiem politycznym?

Św.: Nie

Prok.: To można było złożyć zameldowanie świadka milczy

Prok.: Czy działanie oskarżonych uważa pan za samoobronę społeczeństwa?

Św.: (głosem nieco podniesionym) To jest obraźliwe dla mnie pytanie, na które nie udziela odpowiedzi.

(Ciąg dalszy w jutrzejszym numerze).

Atak na Trumana

Nowy Jork (PAP) — Oświadczenie prezydenta Trumana, że Stany Zjednoczone zamierzają pozostać w posiadaniu wysp na Pacyfiku stanowiących uprzednio mandat Ligi Narodów i że zwrócą się z wnioskiem o wyrażenie zgody przez Narody Zjednoczone, spotkało się z bardzo ostrym atakiem Waltera Lippmana w „New York Herald Tribune”. Lippman jest zdania, że wystąpienie to daje światu podstawę do stwierdzenia, że Stany Zjednoczone mają dwa mierniki moralności: Kartę Atlantyczną i Kartę Narodów Zjednoczonych, kiedy w grę wchodzi strategiczne interesy aliantów, i jednostronne decyzje, gdy wchodzi w grę interes Stanów Zjednoczonych. Sprawa wysp na Pacyfiku jest jed-

nym z elementów całego problemu Dalekiego Wschodu i musi być załatwiona na Konferencji Pokojowej, w której wezmą udział Stany Zjednoczone, Związek Radziecki, Wielka Brytania i Chiny. Ani Biały Dom ani Departament Stanu nie może zdobyć się na opracowanie projektu pełnego i obejmującego wszystkie sporne problemy pokoju — pisze Lippman, ponieważ prezydent Truman nie jest do tego zdolny a Byrnes zorganizował sobie pracę w Departamencie Stanu w ten sposób, że zajmuje się drobiazgami w rodzaju Triestu czy Bułgarii zamiast całącią pokoju. Waszyngton stał się w tej chwili luźną konferencją plebion.

Albania również wysłała notę do Wielkiej Czwórki

Tirana (SAP) — Zastępca szefa delegacji albańskiej do ONZ w nocie wyslanej do rady ministrów spraw zagranicznych stwierdza, że

Albania jest pierwszym krajem, mającym prawo do odszkodowań ze stron Włoch. Delegat prosi o ponowne rozpatrzenie kwestii albańskiej. Ponadto rząd albański, poruszając kwestię zbrodniarzy wojennych, znajdujących się we Włoszech, podkreśla, że odmowa wydania osób, które popełniły zbrodnie przeciwko narodowi albańskiemu, jest pogwałceniem zasad, o jakie walczyły Narody Zjednoczone. W nocie wyrażone jest też żądanie, by Albania została zaliczona w poczet państw sprzymierzonych.

Ponad 160.000 Polaków przebywa w strefie amerykańskiej

Frankfurt (SAP) — Agencja DPD komunikuje, że według oficjalnej statystyki UNRRA, w amerykańskiej strefie okupacyjnej jest jeszcze 527.274 uchodźców z różnych krajów.

Najwięcej jest Polaków, bo 164.034 poza tym jest jeszcze 49.801 Łotyszów, 44.956 Holendrów i Greków, 33.151 Litwinów, 18.548 Estończyków, 15.379 Jugosłowian, 14.042 Rosjan, 5.942 Czechów, 1.604 Francuzów, 832 Belgów i Luksemburczyków, 94 Norwegów oraz 26.257 ludzi bez ojczyzny.

Liczba Żydów, znajdujących się w obozach, amerykańskiej strefy okupacyjnej, wynosiła na dzień 30 września 149.092, na 15 października wzrosła do 152.635.

Światowa pomoc żywnościowa dla dzieci

Warszawa (PAP) — Jak informuje nas Misja UNRRA w Polsce, dyrektor Generalny UNRRA F. H. La Guardia, podał w Waszyngtonie do wiadomości, że fundusz zebrany wśród społeczeństwa Stanów Zjednoczonych na doraźną światową pomoc żywnościową, został przez niego przeznaczony wyłącznie na pomoc dla dzieci. Udział Polski w tym

funduszu wynosi 200 tysięcy dolarów.

Pieniądze zostały zebrane przez Komitet Narodowy w Stanach Zjednoczonych, na czele którego stoi były Minister Handlu U. S. Henry A. Wallace.

Z Pomorza

(Od naszych korespondentów.)

Co słychać w Nowymmieście Lubawskim?

Dzień Wszystkich Świętych.

obchodzony był w naszym mieście bardzo uroczysto.

W dniu tym ludność naszego miasta i okolicy oddała pośmiertny hołd wszystkim w zabiętych odeszłym, przede wszystkim jednak tym, którzy zginęli z ręki okupanta.

Pamiętny jest w Nowymmieście dzień 7-go grudnia 1939. Wówczas to na oczach całego miasta rozstrzelanych zostało przez rozwieńczonych „Selbstschützów” kilku najlepszych Polaków Nowogomsta i okolicy. Krwawa egzekucja miała miejsce pod murem przy ul. Kopernika, gdzie obecnie ku pamięci bohaterów, którzy za świętą sprawę zginęli, stoi wspaniały pomnik.

W uroczystości wzięli udział przedstawiciele władz wojsko, m. cja obywatelska i organizacje młodzieżowe.

Okolicznościowe przemówienie wygłosił sekretarz PPR ob. Kwiatkowski, po czym nastąpiło składanie wieńców przez poszczególne organizacje.

Następnie pochód przeszedł na cmentarz gdzie złożono wieńce na grobach żołnierzy Wojska Polskiego i Radzieckiego.

Echa interwencji prasowej.

Poruszona na łamach „Głosu Pomorza” sprawa braku zapalek oraz zwyżki cen, odesłała pożądany skutek. Dzisiaj już w Nowymmieście można nabyć zapalki w dostatecznej ilości, jak niemniej zahamowana została zwyżka cen.

Dla przykładu podajemy, że guma podaszowa, która niedawno kosztowała jeszcze 1000 zł za kilo, obecnie kosztuje 500 zł.

Mieszkańcy tutejsi wdzięczni są redakcji „Gosu” za poruszenie tak żywotywnych spraw, to też „Głos Pomorza” zdobywa sobie coraz większe rzesze zwolenników i prenumeratorów.

Kradzież miliona złotych.

W Hawie Pomorskiej miał miejsce — w ostatnim czasie — niezwykle śmiały wypadek kradzieży. Mianowicie, dotychczas niewykrytej sprawy napadli na kasę kolejową, skąd zrabowali przeszło milion złotych. Przebywający w krytycznym momencie w poczekalni dworcowej żołnierze WP rzucili się natychmiast w pogoń za bandytami, lecz niestety, nie udało im się zuchwałych opryszków przychwycić. Śledztwo w toku.

Drugi wypadek kradzieży miał miejsce w pobliskich Mikołajkach.

Tutaj lupem złodziei padła większa ilość towarów kolonialnych, zmagazynowana w Spółdzielni gminnej.

W tym wypadku również organy milicyjne prowadzą energiczne śledztwo i sprawy kradzieży napewno zostaną przychwycone. Do pomocy jednak władzom winno stanąć całe zdrowo myślące społeczeństwo, gdyż kradzieże tego rodzaju biją przede wszystkim nas samych po kieszeni.

Zakończenie sezonu piłkarskiego.

W niedzielę, dnia 26 ub. m., rozegrany został ciekawy mecz piłki nożnej pomiędzy funkcjonariuszami Urzędu Skarbowego, a zespołem „Drwęcy”. Zawody stanowiły nielada sensację sportową, toteż na boisku zgromadzili się liczne rzesze publiczności. Wynik spotkania: 3:2 na korzyść „Drwęcy”.

Wieczorem odbył się w kawiarni „Polonia” dancing towarzyski, z którego dochód przeznaczono na pomoc zimową dla najbardziej potrzebujących.

Program

[Rozgłośni Warszawskiej]

SOBOTA, 9. 11.

6.00 Sygnał czasu i pieśń. 6.05 Dziennik poranny. 6.20 Gimnastyka poranna. 6.57 Sygnał czasu. 7.05 Muzyka. 7.15 Powtórzenie najważniejszych wiadomości dziennika porannego. 7.30 Program na dzień bieżący. 7.35 Muzyka. 8.30 Inform. og.-polskie. 8.40 Skrzynka PCK. 8.50 Audycja szkolna. 12.00 Sygnał czasu i hejnał. 12.05 Audycja dla świetlic robotn. 12.35 „5 minut poezji”. 12.40 Pieśni kompozytorów obcych. 13.00 Koncert Mafiej Orkiestry PR. Od 14.00—15.00 Program lokalny. 15.00 Słuchowisko dla dzieci. 15.30 „Ze świata radia”. 15.35 Kwintet smyczkowy. 16.05 Dziennik popołudniowy. 16.30 Wiadomości sportowe. 16.35 Skrzynka techniczna. 16.50 Z życia kulturalnego. 17.00 Audycja dla młodzieży. 17.25 „Przy sobocie po robocie”. 18.30 „Nauka przy głosniku”. 19.00 Poradnik dla słuchaczy wiejskich. 19.15 Muzyka ludowa. 19.25 Audycja słowno-muzyczna. 19.57 Sygnał czasu. 20.00 Myśli wybrane. 20.01 Dziennik wieczorny. 20.25 Koncert solistów. 21.00 Słuchowisko. 21.30 „Głos Młodych”. 21.45 Kwadrans prozy. 22.00 Audycja przyrywkowa. 22.15 Koncert Ork. Tanecznej. 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego. 23.20 Program na jutro. 23.30 Audycja Chopinowska. 23.55 Streszczenie ważn. wiadomości.

Karygodne lekceważenie i niedbalstwo

— Społ. Obyw. Liga Kobiet urządza w dn. 9 i 10 bm., kwestę uliczną na pomoc szkolną biednym dzieciom, w nadziei, iż obywatele m. Grudziądza nie odmówią datku na ten wzniosły cel, i przyjdą z pomocą biednym dzieciom.
Jeszcze raz prosimy o łaskawe poparcie — Zarząd.

— Koło Opiekł Rodzicielskiej przy szkole im. M. Konopnickiej urządza w sobotę, dnia 9. 11. 1946, zabawę taneczną. Dochód z zabawy przeznaczony jest na wyłeczkę krajoznawcze uczniom. Rodziców i sympatyków prosz. zarząd o liczne przybycie.

INTERESUJĄCY ODCZYT

W sobotę, dnia 9 bm., o godz. 18, w lokalu Partii, przy ul. Fortecznej, odbędzie się interesujący odczyt pt.: „Drogi wodne w naszym życiu gospodarczym”. Odczyt wygłosi poseł tow. Niedziałek.

Po odczycie dyskusja.

Ze względu na niepewność tematu i popularność prelegenta, udział w odczycie będzie na pewno bardzo liczny.

— Nieszczęśliwy wypadek. Dnia 6. 11. 46 r. o godzinie 7.15 obyw. Żugaj Marta, zam. w Grudziądzu, przy ul. Kilińskiego Nr. 3 spadła z balkonu doznając złamania ręki i rozbitcia czoła. Jak stwierdzono, wypadek nastąpił wskutek niezachowania środków ostrożności ze strony poszkodowanej. Wymieniona wiedząc o tym, że balkon jest uszkodzony, weszła nań.

Tego samego dnia zgłosiła fabryka „Unia” o nieszczęśliwym wypadku, któremu uległ pracownik Kościński Hieronim, zam. przy ul. Brzeźnej Nr. 18, na skutek wypału — prawdopodobnie zapalnika.

Dochodzenia w obu wypadkach prowadzi Milicja Obywatelska.

Rejestracja kart żywnościowych

Komunikat Wydziału Apropowizacji i Handlu 239
Rejestrację wszelkich kart zaopatrzenia na miesiąc grudzień należy dokonać najpóźniej do dnia 15 listopada 1946 r. i to:

Karty żywnościowe:

Kupon nr I — w Spółdzielniach Spożywców;
Kupon nr II — w sklepach piekarskich.

Karty dodatkowe D3, D7, D12 i „M”:

Kupon nr I — w Spółdzielniach Spożywców,
Kupon nr II — w sklepach mleczarsko-nabiał.

Karty dodatkowe „C”:

Kupon nr I — w Spółdzielniach Spożywców,
Kupon nr II — w sklepach piekarskich.

Odcinki rejestracyjne kart zaopatrzenia, należy one po 100 sztuk dla każdej kategorii kart oddzielnie, wraz z raportem w dwóch wykonaniach, przedłożyć piekarni, sklepy mleczarsko-nabiałowe, spółdzielnie i sklepy prywatne do dnia 18 listopada w Wydziale Apropowizacji i Handlu, pokój nr 111, pod rygorem odebrania przydziałów kontyngentowych.

WIELKA REWIA CYRKOWA

Przypominamy, że w nadchodzącą sobotę i niedzielę w Tivoli zapowiada się dość ciekawie atrakcyjny występ artystów cyrkowych. W programie: bujające trapezy, człowiek bez kości, tańce, humor itd. Bilety do nabycia w kasie teatru.

NA KOŚCIÓŁ W TARPNE

Na budowę kościoła Najśw. Serca Pana Jezusa w Tarpnie złożyła ob. Anna Dziótkowa zł 100,— i wzywa ob. Ernestów, Forteczna, ob. Lupiankę z Banku Gosp. Spółdz.

CEGIELKI NA ODBUDOWĘ FARY

Komitet Odbudowy Fary komunikuje co następuje:

W sobotę, dnia 9 bm., specjalni wysłańcy Komitetu Odbudowy Kościoła Farnego w Grudziądzu sprzedawać będą na tut. rynkach cegielki 5.— i 25.— zł. Dochód z sprzedaży cegiełek przeznaczona się na odbudowę zniszczonego przez hitlerowskiego okupanta, kościoła Farnego w Grudziądzu. Mamy nadzieję, że nikt nie odmówi zakupu cegiełek, czym przyczyni się do szybszej odbudowy naszej ukośnanej parafii: Fary.

W poniedziałek, dnia 28 października, dzieci szkół powszechnych (prócz szkoły nr 4 przy ul. Narutowicza) wróciły do domów, oświadczając rodzicom, że polecono im przyjść dopiero w poniedziałek, 4 bm. Zapytane o powód przerwy w nauce, nie umiały dać wyjaśnienia.

W poniedziałek miniony, kiedy po całonocnym przymusowym odpoczynku zjawili się w murach szkolnych, odprawiono je ponownie z niczym, zapowiadając, by przybyli w czwartek, 7 bm.

Byliśmy pewni, że w dniu wczorajszym szkoły nieodwrotnie naukę podejmą. Toteż już nie zdziwienie, lecz formalnie oburzenie wywołał fakt odesłania wczoraj dzieci do domów,

tym razem już bezterminowo. Kierownictwo szkoły (dziecko piszącego te słowa chodzi do szkoły przy ul. Trynkowej) zakomunikowało, że o podjęciu nauki „zawiadomione będzie w gazecie”.

Chcąc zbadać przyczyny przymusowych wakacji, zwróciliśmy się o wyjaśnienie do Inspektora Szkołowego. Odpowiedź otrzymaliśmy mniej więcej następującą:

Obowiązek utrzymania szkół w stanie używalności ciąży na gminach, w tym wypadku na Zarządzie Miejskim. Z nastaniem roku szkolnego zwrócono Zarządowi Miejskiemu uwagę, że żadna ze szkół powszechnych nie posiada opału na zimę. Przypomnienie to zlekceważono.

Kiedy zimno zaczęło dokuczać coraz bardziej i niepodobna było w klasie wysiedzieć, postanowiono naukę przerwać. Tym więcej, że zanotowano kilkadziesiąt wypadków choroby dzieci z powodu przemarznięcia.

Wówczas Zarząd Miejski przystąpił do zaopatrywania szkół w węgiel i koks. Trzeba przyznać, że chęć naprawienia błędu, spowodowanego opieszalnością, była duża, gdyż koks dowożono nawet w nocy.

Niestety koks i węgiel bez drzewa, na nic się przyda. Wysłano więc kolumnę drwali do lasu, 3 samochody i... za kilka dni, na dziedzińcach szkolnych znalazło się drzewo. Cóż jednak za pożytek z drzewa, na którym wczoraj jeszcze płaski ćwierkały! — Mowy więc nie było o napaleniu w piecach. Wobec tego dzieci po raz trzeci wysłano do domu.

Tyle wyjaśnienie.

My ze swej strony na całą tę sprawę mamy jedno określenie: Skandal! Bo czyż w w czerwcu, lipcu, czy sierpniu nie wiadomo, było tym, którzy nad sprawą tą czuwać winni, że w końcu października trzeba koniecznie kłasy ogrzewać, nie chcąc dopuścić do przerwy w nauce? Czyż więc nie powinno się już w miesiącach letnich zaopatrzyć szkoły w potrzebną ilość węgla, nie mówiąc o drzewie! Jak można dopuścić do tak karygodnego niedbalstwa, zwłaszcza, gdy gmina jest właścicielem sporej polaci lasu!

Młodzież nasza, na skutek okupacji, jest pod względem nauki poważnie spóźniona. Toteż zbrodnią poprostu jest dzisiaj, na skutek karygodnego niedbalstwa, powstrzymywanie ją w nauce. Młodzież, to był nasz, to przyszłość nasza. I takie będzie Państwo, jakie jest młodzieży chowanie.

O tym osoby, piastujące niejednokrotnie ważne i odpowiedzialne stanowiska, powinny wiedzieć. W przeciwnym razie ustąpić miejsca takim ludziom, którzy na stanowiska te bardziej się nadają. T-a-d.

Legitymacją prawdziwego Polaka—jest legitymacja PZZ

Rok 1946 jest rokiem jubileuszowym Polskiego Związku Zachodniego

Polski Związek Zachodni to organizacja bezpartyjna, skupiająca wokół siebie uczelnych Polaków, którym rozwój polskich sił państwowych i narodowych na zachodzie na sercu leży.

Członek Polskiego Związku Zachodniego jawnie okazuje swoje zapatrywania w stosunku do Niemiec, do narodu, który przez czas okupacji wymordował 7.000.000 Polaków za to jedynie, że kochali swoją Ojczyznę.

Obywatelu! Na terenie miasta naszego i powiatu nie powinno być Polaka, któryby nie okazał swojej jawnej postawy mówiąc:

JESTEM CZŁONKIEM POLSKIEGO ZWIĄZKU ZACHODNIEGO, ZADANIE I CEL TEJ ORGANIZACJI JEST MI ZNANY.

Obwód nasz poświęca miesiąc listopad, jako miesiąc werbunkowy, dla powiększenia szeregów organizacji.

W tym celu Polski Związek Zachodni rozesłał do wszystkich firm, zakładów pracy, warsztatów jak i urzędów deklaracje werbunkowe na członków Polskiego Związku Zachodniego, i uprasza o wypełnienie odpowiednich rubryk. Zwrot przesłanych deklaracji do kancelarii Polskiego Związku Zachodniego powinien nastąpić w przeciągu jednego tygodnia od daty doręczenia. Właściciele firm, zakładów pracy, oraz poszczególnych warsztatów, którzy w oznaczonym terminie otrzymanych deklaracji nie zwrócą, uważani będą za ludzi o niezbyt wyraźnym obliczu narodowym bez kręgosłupa i zdecydowanej postawy. —

LEGITYMACJĄ PRAWDZIWEGO POLAKA — TO LEGITYMACJA P. Z. Z.

Wierzmy w oliarność społeczeństwa

Stajmy w obliczu drugiej powojennej Akcji Pomocy Żimowej, której celem jest uzupełnienie i wzmożenie normalnej akcji opiekuńczej, wykonywanej przez państwo, samorząd i stowarzyszenia. Wierzmy, że w roku obecnym oliarność społeczna jeszcze wzrośnie, że pomoc będzie jeszcze wydatniejsza. Wierzmy, że w walce z nędzą nie zabraknie nikogo, że wszyscy pospieszą z pomocą — moralną i materialną — na Pomoc Żimową dla najbardziej potrzebujących.

W niedzielę wielka publiczna zbiórka uliczna!

PODZIĘKOWANIE

W związku z jubileuszowym obchodem 25-cio lecia istnienia Kół Mł. PCK, w Grudziądzu, Komisja Oddziałowa Kół Młodzieżowych PCK, składa najserdeczniejsze podziękowanie za otrzymane datki na dożywianie młodzieży:

Dyrekcji Browarów za ofiarę 1.000.— zł, Presesowi Matuszewskiemu (Zrzeczenie Kupców) kwotę 500.— zł, Dyrekcji Fabryki Cukrów kwotę 300.— zł, Firmie Nowicki i Jędrzejczak kwotę 300.— zł, Cechowi Kominarskiemu kwotę 300.— zł, Cechowi Zegarmistrzowskiemu i Optycznemu kwotę 6.90.— zł. Za dobrowolne datki na akademii i ze sprzedaży Jednodniówek 761.50, Grudzi. Spółdzielni Spożywców za 100 kg kaszy, 20 kg grochu, i 2 kg cukru, Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” za 100 kg kapusty i 50 kg ziemniaków, Cechowi Piekarskiemu i za 3 kg chleba żytn. 17 bułek (kawiorków) i 610 bułek, Cechowi Rzeźnickiemu za 12 kg kiełbasy, dyr. Fabryki Konserw i Wyrobów Mięs-

nych za 1/2 łebka wieprzowego i wtrobę, dyr. Dzierżekiemu z Fabryki Kawy Słodowej za 10 kg kawy.

Przesyłamy również podziękowanie Panu Naczelnikowi Zarządu Miejskiego Kruszelnickiemu za jednorazowy przydział kontyngentowy i Dyrekcji „Spolem”, Dyrekcji Fabryki Konserw za sprzedaż wg. ulgowych cen maki, słoniny, kiełbasy, kaszy i cukru. Dyrekcji Tartaków Państwowych dziękujemy za zrobienie 30 szafek aptecznych.

Ponadto przesyłamy tą drogą podziękowanie Panu Nowakowi i Pani Ottównie za pomoc w dekoracji sali, Towarzystwu Przyjaciół Żołnierza za udzielenie lokalu na akademii, Szelestwu Bud. WP. za wypożyczenie kuchni polowej, jak również dziękujemy delegacjom pokrewnych Kół Młodzieżowych za udział w pochodzie i wszystkim pozostałym, kto tylko przyczynił się do uświetnienia obchodu i akademii, Komisja Oddziałowa Kół Mł. PCK.

Pogrzeb śp. Klimczaka

W sobotę, dnia 9 listopada b. r. o godzinie 14 odbędzie się pogrzeb śp. Komendanta Post. MO w Rogóżnie kapr. Klimczaka Mieczysława, który ugodzony kulą zdradziecką poniósł śmierć bohaterską w obronie Demokracji, ładu i porządku publicznego.

Świat pracy zrzeszony w Związkach Zawodowych bierze w powyższym pogrzebie gremialny udział i przez swą manifestację udowodni, że silnie stoi na straży przekonani demokratycznych i że żadna wraza kula nie zdoła przekonać tych zachwiać.

Zbiórka wszystkich związkowców i całego świata pracy w sobotę, dnia 9 listopada br. o godzinie 13.45 na dziedzińcu szpitala miejskiego.

Niech na pogrzebie tym nie zabraknie ani jednego związkowca!

Powiatowa Rada Związków Zaw.

CZELADNIK szewski potrzebny od zaraz. Myśliński, Grudziądź, Poniatowskiego 9

POMOCNIK piekarski poszukuje pracy, miejscowość obojętna. Zgł. do Adm. „Gł. Pom.” pod nr 341

KUPUJEMY stale buteleczki 1/10 litr. F-ma Wojak & Ska, Pańska 13 (dawnej Głokona)

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę RKU Malbork, na nazwisko Szczur Stanisław, Podgórze, pow. Kwidziń

W ŚREDNIM WIEKU 5 ślusarzy, przyjmie natychmiast, Fabryka Zabawek, Legionów 44 (904)

KUPUJĘ stale cukier. Wytwórnia pierników i cukierków. Paweł Borkowski, Grudziądź, Św. Wojciecha 24 (2030)

UNIEWAŻNIAM zaświadczenie stałe. Helena Brzezińska, Piłsudskiego 129 (907)

UNIEWAŻNIAM zagubioną kartę RKU Malbork, na nazwisko Galikowski Norbert, Kwidziń, Mareza

UNIEWAŻNIAM zgubione zaświadczenie stałe. Helena Gehfeld (908)

Dnia 4 listopada br. zginęli śmiercią tragiczną podczas pełnienia obowiązków służbowych

śp.

kpr. Klimczak Mieczysław

komendant posterunku

sz. Urtnowski Leon

wywiadowca

W zmarłych straciła Komenda gorliwych pracowników nad utrzymaniem ładu, porządku i bezpieczeństwa publicznego, a funkcjonariusze niezapomnianych towarzyszy.

Cześć ich pamięci!

Nabożeństwo za zmarłych odbędzie się w sobotę dnia 9 bm. o godzinie 8-mej w kościele Farnym w Grudziądzu. Ekspozycja zwłok na miejsce wiecznego spoczynku tego samego dnia o godz. 14-tej ze Szpitala Miejskiego w Grudziądzu.

Komenda Powiatowa Milicji Obyw. w Grudziądzu

Nadesłanych rękopisów Redakcja nie zwraca. — Artykuły nadesłane a nie zamów. nie będą honorowane.

Redaguje Kolegium — Sekretariat czynny od 8—16-tej. — Redaktor nac. przyjmuje od godz. 11—12.

CENY OGŁOSZEŃ: Drobne za wyraz 8 zł, dla poszukujących pracy i rodzin 3 zł. Tłusty druk 100% drożej. Zwykle za tekstem 12 zł, za 1 mm jednołamowy, w tekście 20 zł, za 1 mm jednołamowy. Nekrologi 8 zł, za 1 mm jednoł. Komunikaty organizacyj i zawodowych i społ. (w tekście) 2 zł, za wyraz. Za terminowe ogłoszenie nie przyjmuje się odpowiedzialności. Abonament miesięczny 50 zł.